

Getting to 613

What are the rules of Mitzvos?

14 Rules

This shiur is kindly sponsored by Dr Abe and Michaelle Zerykier shiur L'Iuy Nishmat Michaelle's aunt, Bessie Shiffman - Basya Bas R' Ya'akov HaCohen (bo bayom) ע"ה

Rule 1: Biblical not Rabbinic

שאינן ראוי למנות בכלל הזה המצוות שהן מדרבנן :

Summary

הכלל כי כל מה שהוא מדרבנן לא ימנה בכלל תרי"ג מצוות כי הכלל הזה הוא כלו כתוב בתורה כי אין בו דבר מדרבנן כמו שנבאר. ואמנם היותם מונים קצת הדברים שהם מדרבנן ועוזבים קצתם בבחירה מהם הוא ענין אי אפשר לקבלו בשום פנים אמרו מי שאמרו. הנה בארנו ענין זה השרש ומופתיו עד שלא נשאר בו ספק כלל אל שום אדם :

Examples

- Chanukah
- Purim

- 100 Brachos daily
- Hallel

Questions

Why isn't every Rabbinic Mitzvah a Biblical Mitzvah?

ומה שיראה לי שהביאם אל זה היותנו מברכין אשר קדשנו במצותיו וצונו. ושאלת התלמוד (שבת כ"ג: (היכן צונו ואמרו מלא תסור, ואם מטעם זה מנו אותם הנה ראוי שימנו כל דבר שהוא מדרבנן כי כל מה שצונו חכמים לעשותו וכל מה שהזהירונו ממנו כבר צוה משה רבינו ע"ה בסיני שהוא צונו לעשותו והוא אמרו על פי התורה אשר ירוך וגו' והזהירונו יתברך מעבור דבר מכל מה שתקנו אותו או גזרו ואמר לא תסור וגו'. ואם ימנה כל מה שהוא מדרבנן בכלל תרי"ג מצות מפני שהכל נכנס תחת אמרו יתברך לא תסור, מפני מה מנו בפרט אלו ולא מנו זולתם וכמו שמנו נר חנוכה ומקרא מגילה היה להם למנות נטילת ידים ומצות עירוב, כי הנה אנחנו מברכים אשר קדשנו במצותיו וצונו כמו שמברכין על מקרא מגילה ונר חנוכה והכל מדרבנן.

Ramban, critiques of the Rambam, Shoresh 1

והנה הרב בנה חומה גבוהה סביב לדברי חכמים אבל היא כפרץ נופל נבעה בחומה נשגבה אשר פתאום לפתע יבוא שברה לפי שהיא סברא נפסדת ברוב מקומות בתלמוד, כי הנה לדעתו המשתמש במחובר כגון שנסמך על האילן או שמטלטל המת מחמה לצל בשבת או שאמר לנכרי ועשה ואפילו הפסיע פסיעה גסה עובר הוא על עשה ועל לא תעשה מן התורה וראוי הוא ללקות מלקות ארבעים אלא שפטרו הרב שם בספר שופטים מפני שניתן לאזהרת מיתת ב"ד שכל חכם שממרה על דבריהם מיתתו בחנק, והנה לדבריו לוקה הוא לדעת האומר בתלמוד לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד לוקין עליו כמו שהוזכר בפרק מי שהחשיך וראוי לפי הדעת הזו להחמיר מאד בדברי סופרים שכולן תורה הם אין ביניהם שום הפרש ואין בתורה דבר חמור יותר מן השבות של דבריהם אלא במחוייבי כריתות או מיתות לא בחייבי לאוין שכל דבריהם חייבי לאוין ועשה הם, ורבותינו בכל התלמוד אומרים הפך מזה שהרי הם דנין כל דברי סופרים להקל בהן באיסורין כמו שאמרו ספיקא דאורייתא לחומרא וספיקא דרבנן לקולא

Kuntres Divrei Sofrim, section 1

שהסכימה דעתן לדעת המקום ב"ה ממילא
חייב לעשות כדבריהן שכן הוא רצונו
ית' :

(כג) ובזה אפשר לפרש כונת הכתוב
בירמיה י"ט ובנו את במות
הבעל לשרף את בניהם באש עלות לבעל
אשר לא צויתי ולא דברתי ולא עלתה
על לבי ע"כ ופירושו בתרגום דלא פקדית
באורייתא ודלא שלחית ביד עבדיי נבייא
ולא רעוא קדמי הני בכתוב הוה מפורש
כי יש שלטה חלקי תורה א) הנקרא צווי,
ב) הנקרא דבור. ג) שאין עליו לא צווי
ולא דבור אלא רצון ד' בלבד והם כל
המצות דרבנן כנ"ל :

(כד) ולפי פשוטי המקראות נראה שזה
היה עונו של בלעם הרשע
דלכאורה אחרי שאמר אם יתן לי בלק
מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את
פי ה' מה היא רשעתו אבל באמת אף
שידע בלעם היטב כי הליכתו לקלל את
ישראל הוא נגד רצון ה' לא חשש ע"ז
כ"ז שלא היה לו צווי מפורש שלא לילך
וע"כ אמר לא אוכל לעבור את פי ה' פי
דייקא אבל רצון ה' לא היה חשוב
בעיניו לעשותו וזוהי רשעתו :

(כב) אמנם לפי הנ"ל אתי שפיר דכל
מה שצו חכמים אנו
יודעין שכן הוא גם רצון ה' ודבר זה
לעשות רצונו ית"ש כל באי עולם מצווין
ועומדין מתחלת ברייתן ע"ז דכל הנמצאים
נבראו לעשות רצון קונם וכל פעל ד'
למענהו והא דקטן פטור מכל המצות הוא
משום שכן הוא רצון ה' למוטרו אבל
מכיון שגזרו חכמים עליו ואנו יודעין

Rule 2: Not Derived Mitzvos

שאינן ראוי למנות כל מה שלמדים באחת משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן או מרבוי :

Summary

הנה כבר התבאר כי תרי"ג מצות שנאמרו לו למשה בסיני לא ימנה בהן כל מה שילמד בשלש עשרה מדות ואפילו בזמנו
עליו השלום כל שכן שלא ימנה בהן כל מה שהוציאו באחרית הזמן, אבל אמנם ימנה מה שהיה בפירוש מקובל ממנו
והוא שיבארו המעתיקים ויאמרו שזה הדבר אסור לעשותו ואיסורו דאורייתא או יאמרו שהוא גוף תורה הנה נמנה אותו
כי הוא נודע בקבלה ולא בהיקש ואמנם זכרו ההיקש בו והביאו הראיה עליו באחת משלש עשרה מדות להראות חכמת
הכתוב כמו שבארנו בפירוש המשנה :

Examples of Exceptions

- Honoring one's older brother
- Visiting the sick
- Burying the dead
- Helping make a wedding
- Working out the calendar

Question

What does this category mean?

Mishna Torah, Mamrim 1:1-2

<p>The Supreme Court in Jerusalem represents the essence of the Oral Torah. Its members are the pillars of direction; law and order emanate from them to all of Israel. Concerning them the Torah assures us, as it is written: "You shall act in accordance with the directions they give you" (Deuteronomy 17:11). This is a positive command. Anyone who believes in Moses, our teacher, and in his Torah, must relate religious practices to them and lean upon them.</p> <p>— — Whether their direction is based upon what they have learned from tradition, referred to as the Oral Torah, or it is derived from what they have independently discovered by means of any of the rules whereby the Torah is interpreted, and meets with their approval, or it is in the form of temporary regulations designed to preserve the biblical laws, measures consisting of decrees and ordinances and customs, we are biblically commanded to obey our sages with regard to any of these three categories. Whoever disregards one of them breaks a prohibitive command.— —</p>	<p>בית דין הגדול שבירושלים הם עקר תורה שבעל פה. והם עמודי ההוראה ומהם חק ומשפט יוצא לכל ישראל. ועליהן הבטיחה תורה שנתאמר (דברים ז' א) "על פי התורה אשר יורה" זו מצוות עשה. וכל המאמין במשה רבנו ובתורתו חייב לקמח מעשה הדת עליהן ולשעו עליהן :</p> <p>כל מי שאינו עושה כהוראתן עובר בלא תעשה שנתאמר (דברים ז' א) "לא תסור מכל הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". ואין לוקין על לאו זה מפני שנתן לאזהרת מיתת בית דין. שכל חכם שמורה על דבריהם מיתתו בתנא שנתאמר (דברים ז' ב) "והאיש אשר יעשה כדון" וגו'. אחד דברים שלמדו אותן מפי השמועה והם תורה שבעל פה. ואחד דברים שלמדו מפי דעתם באחת מן המדות שהתורה נדרשת בהן ונראה בעיניהם שדבר זה כף הוא. ואחד דברים שעשאו סג לתורה ולפי מה שהשעה צריכה והן הגזרות והתקנות והמנהגות. כל אחד ואחד מאלו השלשה דברים מצוות עשה לשמע להן. והעובר על כל אחד מהן עובר בלא תעשה. הרי הוא אומר (דברים ז' א) "על פי התורה אשר יורה" אלו התקנות והגזרות והמנהגות שיורו בהם לרבים כדי לסזק הדת ולתקן העולם. ועל המשפט אשר יאמרו אלו דברים שלמדו אותן מן הדיו באחת מן המדות שהתורה נדרשת בהן. מכל הדבר אשר יגידו לך זו הקבלה שקבלו איש מפי איש :</p>
---	--

Are they less important?

ואולי תחשוב שאני בורח מלמנותן להיותן בלתי אמתיות והיות הדין היוצא במדה ההיא אמת או בלתי אמת, אין זו הסבה. אבל הסבה כי כל מה שיוציא אדם ענפים מן השרשים שנאמרו לו למשה בסיני בבאור והם תרי"ג מצות ואפילו היה המוציא משה בעצמו אין ראוי למנותם. והראיה על זה כלו אמרם בגמרא תמורה (דף ט"ז) אלף ושבע מאות קלין וחמורין וגזירות שוות ודקדוקי סופרים שנשכתחו בימי אבלו של משה ואעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז מפלפולו שנאמר כל איש אשר יכה את קרית ספר ולכדה וגו' וילכדה עתניאל בן קנז. וכשהיו כך הנשכחות כמה היה הכלל שנשכת ממנו זה המספר, כי גם מן השקר שנאמר שנשכת ממנו כל מה שנודע ובלא ספק היו אותם הדינים המוצאים בקל וחומר ובזולתו מהמדות אלפים רבים ואלו כלם היו נודעים בימי משה. ונאמר עליהם דקדוקי סופרים כי כל מה שלא שמעו בסיני בבאור הנה הוא מדברי סופרים.

Rule 3: Lasting Mitzvos

שאינן ראוי למנות מצות שאינן נוהגות לדורות.

Summary

ואילו היה ראוי למנות כל מה שהוא מזה המין היה מה שצווה בו משה מיום שנתנבא עד יום מותו חוץ מהמצות הנוהגות לדורות יותר משלש מאות מצות כשנמנה כל הצווי שבא במצרים וכל מה שבא במלואים וזולתם כולם כתובים בתורה מהם עשה ומהם לא תעשה, ואחר שהוא נמנע למנותם כלם יתחייב בהכרח שלא תמנה גם אחת מהן, ולא כמו שעשה זולתנו שלקח מהם דברים על צד העזר כאשר יגע למצוא המספר, וזה מה שכווננו לבארו בשרש הזה :

Examples of Exceptions

- Not keeping the Manna until the next morning
- Not being there to see the Klei Hakodesh being wrapped up
- Making a Nechash Nechoshes
- Distancing from Har Sinai
- Blessings and curses at Har Eval and Har Grizim

Why are they excluded?

ירצו בזה הסימן שהדבר שצווה לנו משה ולא שמענוהו כי אם ממנו הוא מספר תור"ה וקראה מורשה קהלת יעקב, ומצוה שאינה נוהגת לדורות אינה לנו מורשה שאמנם יקרא לנו מורשה מה שיתמיד לדורות כמו שאמר כימי השמים על הארץ, ומאמרם גם כן כי כל אבר ואבר כאלו הוא יצוה האדם בעשיית מצוה ומצוה, וכל יום ויום כאילו יזהיר אותו מעבירה, ראיה על היות זה המספר לא יחסר לעולם, ואילו היה מכלל המנין מצות שאין נוהגות לדורות, הנה זה הכלל יחסר בזמן שיכלה בו חיוב המצוה ההיא ולא היה המאמר הזה שלם כי אם בזמן מוגבל.

Rule 4: Not General Rules

שאינן ראוי למנות הצוויים הכוללים התורה כלה:

Summary

הנה יבואו בתורה צוויין ואזהרות אינן בדבר מיוחד אבל יכללו המצות כלם. כאילו יאמר עשה כל מה שצויתך לעשות והזהר מכל מה שהזהרתך ממנו, או לא תעבור דבר ממה שצויתך בו, ואין פנים למנות הצווי הזה מצוה בפני עצמה שהוא לא יצוה לעשות מעשה מיוחד שיהיה מצות עשה ולא יזהיר מעשות מעשה מיוחד שיהיה מצות לא תעשה

Examples

- Kedoshim Tihyu
- Follow all My commandments
- Removing the orlah of the heart

Rule 5: Reasons are not included

שאינן ראוי למנות טעם המצוה מצוה בפני עצמה:

Summary

הנה כבר התבאר כי זה הלאו הוא טעם הלאו הקודם לא שהוא דבר אחר. וכן אמרו ומן המקדש לא יצא ולא יחלל האם יצא חלל. וכבר טעה זולתנו בזה השרש גם כן ומנה אלו הלאוין כולם מבלתי השתכלות. ואמנם יבוש מי שמנה אותם כשישאלוהו ויאמרו לו זה הלאו מאיזה דבר מזהיר ולא יהיה לו אז מענה כלל ובוזה יתבאר ביטול מנינו, וזה מה שכיוונו לבאר בשרש זה :

Examples

פעמים יבוא בטעמי המצות דמיון לאויין ויחשב במ שהם מכלל מה שימנה ביחוד, וזה כאמרו לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה ולא תחטיא את הארץ, אמרו ולא תחטיא את הארץ טעם לאסור מה שקדם כאילו יאמר כי אתה אם תעשה זה תרבה הפסד בארץ, וכאמרו אל תחלל את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ, שאמרו לא תזנה הארץ הוא טעם כאילו הוא יאמר שטעם איסור זה כדי שלא תזנה הארץ. וכן אמרו לא תטמאו בהם ונטמתם במ אחר זכור איסור המינים שנאסרה אכילתן נתן טעם לזה ואמר ולא תטמאו באכילתן כאילו הוא יספר כי עשיית זה שהזהיר ממנו הוא טומאת הנפש. ובבאור אמרו בספרי באמרו יתברך אחר שהקדים האזהרה מקחת כופר לרוצח ולא תטמאו את הארץ מגיד הכתוב ששפיכת דמים מטמא את הארץ.

Rule 6: Separating between positive and negative in the same commandment

שהמצוה שיהיה בה עשה ולא תעשה ראוי למנות עשה שבה עם מצות עשה ולא שבה עם מצות לא תעשה :

Examples

- Shabbos
- Shmita
- Shiluach Hakein

Summary

דע שהדבר האחד יהיה בו עשה ולא תעשה על אחד משלשה פנים. אם שיהיה מעשה מן המעשים מצות עשה, והעובר עליו יעבור על מצות לא תעשה, כמו שבת ויום טוב ושמטה שעשיית מלאכה בהם מצות לא תעשה והמנוחה בהם מצות עשה כמו שיתבאר, וכן תענית צום כפור מצות עשה, והאכילה בו מצות לא תעשה.

ואם שיהיה לאו שקדמו עשה, כמו אמרו באונס ומוציא שם רע ולו תהיה לאשה והיא מצות עשה, ואמר גם כן לא יוכל לשלחה כל ימיו זו מצות לא תעשה.

ואם שיהיה לאו קודם ואחר ינתק לעשה, כמו לא תקח האם על הבנים ואחר כך שלח תשלח את האם,

וכל מין מאלו ראוי שימנה עשה שבו בכלל מצות עשה ולא שבו בכלל מצות לא תעשה. כי בבאור אמרו חכמים בכל אחת מהן שהן מצות עשה ומצות לא תעשה, והרבה פעמים יאמרו עשה שבה ולא שבה, והוא דבר מבואר שענין הצווי בהם זולת ענין האזהרה, ושניהם שני ענינים נבדלים צוה באחד מהם והזהיר מן האחר ולא יטעה בשרש זה שום אדם: